

II. RÁKÓCZI FERENC KÁRPÁTALJAI MAGYAR FŐISKOLA
BIOLÓGIA ÉS KÉMIA TANSZÉK

KÉMIA

SZÓBELI FELVÉTELI VIZSGA TÉMAKÖREI

„BSc” képzési szint I. évfolyamára felvételizők számára

Összeállították

a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Biológia és Kémia Tanszékének tanárai

A „BSc” képzési szint I. évfolyamára felvételizők számára a Kémia szóbeli felvételi vizsga anyaga négy nagy témakört ölel fel: „Általános kémia”, „Szervetlen kémia”, „Szerves kémia”, „ Számítási feladatok”. A témakörökön belül található annak a tananyagnak a felsorolása, amit a jelentkezőnek tudnia kell.

A felkészülés során a következő táblázatok használata javasolt: "Savak, sók, lúgok és amfoter hidroxidok oldhatósága vízben 20-25 °C-on", "A fémek aktivitási sora", "A fontosabb szervetlen anyagok, keverékek és ásványok elterjedten használt nevei és összetételük ", "A fontosabb szerves anyagok és keverékek elterjedten használt nevei és összetételük."

1. Általános kémia

Kémiai alapfogalmak. Az anyag

A kémiai reakció

Az atomok és az egyszerű ionok szerkezete

A kémiai elemek periódusos törvénye és periódusos rendszere

A kémiai kötés

Az oldatok

2. Szervetlen kémia

2.1. A szervetlen anyagok és tulajdonságaik

A nemfémes elemek és vegyületeik. A nemfémes elemek általános jellemzése (helyük a periódusos rendszerben, atomjaik elektronszerkezetének sajátosságai). A nemfémek fizikai tulajdonságai. Az allotrópia jelensége. A nemfémes elemek allotróp módosulatai. Az adszorpció jelensége (az aktív szén példáján). A nemfémek oxidáló és redukáló tulajdonságai. A nemfémek alkalmazása.

Oxigén. Az oxigén elterjedtsége. a természetben. Az oxigén fizikai tulajdonságai. Az oxigén laboratóriumi (hidrogén-peroxidból és vízből) és ipari előállítása. Oxigén jelenlétének bizonyítása. Az oxigén kémiai tulajdonságai: kölcsönhatása egyszerű és összetett anyagokkal. Az oxigén körforgása a természetben. Ózon. Az oxigén alkalmazása és biológiai szerepe. Oxidáció (égés, lassú oxidáció, légzés). Az égés kialakulásának és befejezésének feltételei.

Nemfémes elemek hidrogénnel alkotott vegyületei, vizes oldataik tulajdonságai, felhasználásuk.

A nemfémes elemek oxidjai, előfordulásuk az atmoszférában.

Fémes elemek és vegyületeik. A fémes elemek általános jellemzése (helyük a periódusos rendszerben, atomjaik elektronszerkezetének sajátosságai). A fémek fizikai tulajdonságai. A fémek felhasználása.

Alumínium és vas: fizikai és kémiai tulajdonságaik. Az alumínium és a vas legfontosabb vegyületei.

A fémek aktivitási sora.

A fémes és nemfémes elemek biológiai jelentősége.

2.2. A szervetlen vegyületek főbb osztályai

Oxidok

Bázisok

Savak

Sók

Amfoter vegyületek

3. Szerves kémia

3.1. Szénhidrogének

Metán. A metán homológjai

Etilén (etén) és acetilén (etin)

A szénhidrogének természetes forrásai és alkalmazásuk

3.2. Oxigéntartalmú szerves vegyületek

Alkoholok. Az etanol

Aldehidek

Karbonsavak. Az ecetsav

Szénhidrátok. A glükóz és a szacharóz

3.3. Nitrogéntartalmú szerves vegyületek

Aminosavak

Fehérjék

3.5. Szintetikus polimerek

Szintetikus polimerek. Polimerizációs és polikondenzációs reakciók. Műanyagok. A leggyakoribb polimerek és felhasználási területeik. A természetes és szintetikus polimer szerves vegyületek jelentősége.

4. Számítási feladatok

4.1. Feladatok megoldása kémiai képletek alapján és vegyület képletének levezetése

a) Mekkora 10 mol víz tömege?

b) Egy vegyület 81,81 tömeg% szenet és 18,19 tömeg% hidrogént tartalmaz; moláris tömege 44 g/mol. Mi az összegképlete?

4.2. Az oldat (keverék) mennyiségi összetételének kifejezése

a) Határozd meg az anyag tömegszázalékos összetételét, amelyet úgy kaptunk, hogy 56 l hidrogén-kloridot (n.k.k.) feloldottunk 500 ml vízben.

4.3. Feladatok megoldása reakcióegyenletek alapján

a) 0,46 gramm egyértékű telített alkoholt nátriummal reagáltattak. A reakció során 112 ml (n.k.k.) hidrogéngáz fejlődött. Határozd meg az alkohol képletét, s feleletként add meg az indexek számát!

Felhasználható tankönyvek

1. Popel P.P., Kriklja L.Sz. Kémia. Tankönyv az általános oktatási rendszerű tanintézetek 7. osztálya számára / Magyar nyelvre fordította Varga Béla. – Львів : «Світ», 2007. – 136 old.
2. Popel P.P., Kriklja L.Sz. Kémia. Tankönyv az általános oktatási rendszerű tanintézetek 8. osztálya számára / Magyar nyelvre fordította Szemrád Emil. – Чернівці : Видавничий дім «Букрек», 2008. – 236 old.
3. Popel P.P., Kriklja L.Sz. Kémia. Tankönyv az általános oktatási rendszerű tanintézetek 9. osztálya számára / Magyar nyelvre fordította Áгpa E. – Чернівці : Видавничий дім «Букрек», 2008. – 240 old.
4. Jarosenko O.G. Kémia. Tankönyv az általános oktatási rendszerű tanintézetek 10. osztálya számára (standard, akadémiai szint) / Magyar nyelvre fordította Varga Béla, Kun Zs.. – Львів : «Світ», 2010. – 224 old.
5. Popel P.P., Kriklja L.Sz. Kémia. Tankönyv az általános oktatási rendszerű tanintézetek 11. osztálya számára / Magyar nyelvre fordította Varga Béla. – Львів : «Світ», 2011. – 352 old.